

# قانون جرم سیاسی

تدوین:

**سعید شاکر**

(ایمیل) [Saeid 275@yahoo.com](mailto:Saeid275@yahoo.com)

(آموزشکده تخصصی حقوق) [Dadban 1365.kajblog.ir](http://Dadban1365.kajblog.ir)

(وبلاگ حقوقی سعید شاکر) [Dadban 1365.blogfa.com](http://Dadban1365.blogfa.com)

(کانال حقوقی سعید شاکر در تلگرام) [Telegram.me/dadban 1365](https://t.me/dadban1365)

**ماده ۱-** هر یک از جرائم مصرح در ماده (۲) این قانون چنانچه با انگیزه اصلاح امور کشور علیه مدیریت و نهادهای سیاسی یا سیاست‌های داخلی یا خارجی کشور ارتکاب یابد، بدون آنکه مرتکب قصد ضربه زدن به اصل نظام را داشته باشد **جرم سیاسی** محسوب می‌شود.

**ماده ۲-** جرائم زیر در صورت انطباق با شرایط مقرر در ماده (۱) این قانون **جرم سیاسی** محسوب می‌شوند.

**الف- توهین یا افتراء** به رؤسای سه قوه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونان رئیس‌جمهور، وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس خبرگان و اعضای شورای نگهبان به واسطه مسئولیت آنان

**ب- توهین** به رئیس یا نماینده سیاسی کشور خارجی که در قلمرو جمهوری اسلامی ایران وارد شده است با رعایت مفاد ماده (۵۱۷) قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات

**پ- جرائم مندرج در بندهای (د) و (ه)** ماده (۱۶) قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته‌شده مصوب ۱۳۶۰/۶/۷

**ت- جرائم مقرر در قوانین انتخابات** خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا به استثنای مجریان و ناظران انتخابات

**ث- نشر اکاذیب**

بند (د) و (ه) ماده ۱۶ قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته‌شده مصوب ۱۳۶۰/۶/۷:

د - نقض آزادیهای مشروع دیگران.

ه - ایراد تهمت، افتراء و شایعه پراکنی.

**ماده ۳-** **مباشرت، مشارکت، معاونت و شروع به جرائم زیر جرم سیاسی محسوب نمی‌شود:**

**الف-** جرائم مستوجب حدود، قصاص و دیات

**ب-** سوء قصد به مقامات داخلی و خارجی

**پ-** آدم‌ربایی و گروگان‌گیری

**ت-** بمب‌گذاری و تهدید به آن، هواپیماربایی و راهزنی دریایی

**ث-** سرقت و غارت اموال، ایجاد حریق و تخریب عمدی

**ج-** حمل و نگهداری غیرقانونی، قاچاق و خرید و فروش سلاح، مواد مخدر و روانگردان

**چ-** رشا و ارتشاء، اختلاس، تصرف غیرقانونی در وجوه دولتی، پولشویی، اختفای اموال ناشی از جرم مزبور

**ح-** جاسوسی و افشای اسرار

**خ-** تحریک مردم به تجزیه‌طلبی، جنگ و کشتار و درگیری

**د-** اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی به کار گرفته‌شده برای ارائه خدمات ضروری عمومی یا حاکمیتی

**ذ-** کلیه جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی اعم از جرائم ارتکابی به وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی یا حامل‌های داده یا غیر آن

**ماده ۴-** نحوه رسیدگی به جرائم سیاسی و مقررات مربوط به هیأت منصفه مطابق قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ است.

**ماده ۵-** تشخیص سیاسی بودن اتهام :

- ✓ با دادسرا یا دادگاهی است که پرونده در آن مطرح است.
- ✓ متهم می تواند در هر مرحله از رسیدگی در دادسرا و تا پایان جلسه اول دادرسی در دادگاه نسبت به غیرسیاسی بودن اتهام خود ایراد کند.
- ✓ مرجع رسیدگی کننده طی قراری در این مورد اظهارنظر می نماید.
- ✓ شیوه صدور و اعتراض به این قرار تابع مقررات قانون آیین دادرسی کیفری است.

**ماده ۶-** موارد زیر نسبت به متهمان و محکومان جرائم سیاسی اعمال می شود:

- الف- مجزا بودن محل نگهداری در مدت بازداشت و حبس از مجرمان عادی
- ب- ممنوعیت از پوشاندن لباس زندان در طول دوران بازداشت و حبس
- پ- ممنوعیت اجرای مقررات ناظر به تکرار جرم
- ت- غیرقابل استرداد بودن مجرمان سیاسی
- ث- ممنوعیت بازداشت و حبس به صورت انفرادی به جز در مواردی که مقام قضائی بیم تباخی بدهد یا آن را برای تکمیل تحقیقات ضروری بداند لکن در هر حال مدت آن نباید بیش از پانزده روز باشد.
- ج- حق ملاقات و مکاتبه با بستگان طبقه اول در طول مدت حبس
- چ- حق دسترسی به کتب، نشریات، رادیو و تلویزیون در طول مدت حبس

**نمونه تست :**

۱- تشخیص سیاسی بودن اتهام با کدام مرجع است؟ قضاوت ۹۵

۱- رئیس شعبه اول دادگاه تجدیدنظر استان

۲- دادستان مرکز استان

۳- دادگاه کیفری یک مرکز استان پس از اخذ نظر دادگاه انقلاب

۴- دادسرای یا دادگاهی که پرونده در آن مطرح است.

۲- اعمال کدام یک از موارد زیر، نسبت به متهمان جرایم سیاسی غیر قانونی است؟ قضاوت ۹۵

۱- استرداد

۲- بازداشت موقت

۳- مقررات ناظر به تعدد جرم

۴- صدور قرار نظارت قضایی